

18FS 1997:78

Utkom från trycket
den 19 augusti 1997

FÖRESKRIFTER FÖR VATTENSKYDDSOMRÅDE FÖR ÖREBRO KOMMUN'S VATTENTÄKT I EKER

Meddelade den 10 juni 1997.

§1 Allmänna bestämmelser

Det åligger främst ägare eller nyttjare av fastighet inom vattenskyddsområdet men även allmänheten i berörda delar att följa nedan angivna föreskrifter.

Det åligger främst ägare eller nyttjare av fastighet inom vattenskyddsområdet men även allmänheten att tillse att inträffade händelser som kan medföra risk för grundvattenförorening omedelbart rapporteras till räddningstjänsten och miljönämnden.

Gator och vägar som passerar över gränsen till skyddsområdet skall vara skyltade i enlighet med anvisningar från naturvårdsverket (6). Inträffade olyckshändelser ska omedelbart rapporteras genom alarmering på telefon nr 112.

Om särskilda skäl föreligger kan länsstyrelsen medge undantag från skyddsföreskrifterna efter hörande av miljönämnden och vattenverkets huvudman.

Örebro kommun, tekniska nämnden, skall beredas tillfälle att avge yttrande innan tillsyns- eller tillståndsmyndighet beslutar i ärende som kan innebära risk för påverkan av grundvattnet.

Om tillsyn över efterlevnaden av samt påföljd för förseelse mot skyddsföreskrifterna stadgas i vattenlagen (SFS 1983:291) (1).

Beträffande definitioner hänvisas till separat kapitel i slutet.

§2 Skyddsföreskrifter

Nedan angivna skyddsföreskrifter (§2A och §2B) skall gälla inom det område som anges på bifogad karta över vattenskyddsområdet.

Vattenskyddsområdet är indelat i brunnsområde samt inre och yttre skyddszon.

§2A Brunnsområde

Inom brunnsområdet får endast vattentäktsverksamhet bedrivas.

Transport av farligt gods är förbjuden.

§2B Inre och yttre skyddszon

a) Hantering av petroleumprodukter

Inre och yttre skyddszon: Förvaring och annan hantering av mer än 250 l får ej ske utan att anmälan till och efterföljande av eventuella råd från miljönämnden skett.

Vid förvaring i cistern eller i lösa behållare av mer än 250 l krävs att lagerplatsen är så invallad att minst hälften av vätskan, dock minst den största behållarens rymd kan kvarhållas. Invallningen ska i sin helhet utföras i vattentät betong eller så att motsvarande täthet uppnås. Förvaringen ska ske under tak.

Annan hantering än förvaring, som medför risk för spill eller läckage, kräver hårdgörning av mark eller annan åtgärd som ger motsvarande skydd mot förorening av grundvattnet.

Tillkommande verksamhet förutom för bostadsfastighets oljeförsörjning får ej förekomma utan tillstånd från miljönämnden.

För hanteringen skall i övrigt iakttas vad som gäller enligt gällande lagstiftning (2) och (3).

b) Hantering av för grundvattnet skadliga kemikalier

Inre och yttre skyddszon: Normal användning inom enskilt hushåll är tillåten.

Tillkommande verksamhet vad gäller hantering av för grundvattnet skadliga kemikalier får ej ske utan tillstånd och efterföljande av eventuella föreskrifter från miljönämnden. För befintlig verksamhet gäller att detta inte får ske utan anmälan till och efterföljande av eventuella råd från miljönämnden.

Brandbekämpning med kemikalier som är skadliga för grundvattnet skall om möjligt undvikas och om de använts omedelbart rapporteras till miljönämnden.

För hantering skall i övrigt iakttas vad som gäller enligt gällande lagstiftning (2), (3) och (7).

c) Jordbruk och djurhållning

Inre och yttre skyddszon: Normal trädgårdsskötsel får förekomma.

Tillkommande verksamhet vad gäller djurhållning (ej sällskapsdjur) samt hantering och spridning av växtnäringssämnen och bekämpningsmedel får ej ske utan tillstånd och efterföljande av eventuella föreskrifter från miljönämnden.

För befintlig verksamhet gäller att hantering och spridning av växtnäringssämnen (såsom naturgödsel, handelsgödsel, avloppsslam m m), ensilage och bekämpningsmedel inte får ske utan anmälan till och efterföljande av eventuella råd från miljönämnden

För spridning av kemiska bekämpningsmedel gäller (8) från och med 1997-07-01.

För befintlig verksamhet gäller att djurhållning endast får ske efter anmälan till och efterföljande av eventuella råd från miljönämnden, sällskapsdjur undantaget.

Förvaring av växtnäringssämnen, ensilage och bekämpningsmedel ska ske på ett sådant sätt att läckage till omgivningen omöjliggörs.

d) Skogsbruk

Inre och yttre skyddszon: Permanenta upplag av bark och timmer får ej förekomma. För tillfälliga verksamheter kan miljönämnden ge tillstånd.

Hantering och spridning av växtnäringssämnen och bekämpningsmedel får ej ske utan anmälan och efterföljande av eventuella föreskrifter från miljönämnden.

e) Avledning av hushållspillvatten (WC och Bad, Dusch, Tvätt) och kommunalt dagvatten

Inre skyddszon: Dagvatten från enskilda fastigheter får infiltreras.

Infiltrationsanläggningar och slutna tankar för hushållspillvatten och dagvattenledning får ej anläggas. Befintliga anläggningar skall vara utförda så att grundvattnet ej förorenas.

Avloppsledningar och dagvattenledningar skall vara täta och vid behov omedelbart läggas om eller renoveras. Kommunala ledningar skall inspekteras regelbundet.

Yttre skyddszon: Infiltrationsanläggningar och slutna tankar för hushållsspillvatten får ej anläggas utan tillstånd enligt (4). Befintliga anläggningar skall vara utförda så att grundvattnet ej förorenas.

Avloppsledningar och dagvattenledningar skall vara täta och vid behov omedelbart läggas om eller renoveras. Kommunala ledningar skall inspekteras regelbundet.

f) Industriell verksamhet

Inre skyddszon: Utbyggnad av befintlig industriell verksamhet eller nyetablering får ej ske utan tillstånd av miljönämnden. För befintlig industriell verksamhet gäller för hantering av petroleumprodukter och kemikalier föreskrifterna enligt punkt a) och b) ovan. För avloppsledningar gäller föreskrifterna enligt punkt e) ovan. Utsläpp av avloppsvatten får ej förekomma.

Befintlig industriell verksamhet ska anmälas till miljönämnden med efterföljande av eventuella råd.

Yttre skyddszon: Utbyggnad av befintlig industriell verksamhet eller nyetablering får ej ske utan tillstånd av miljönämnden. I övrigt gäller samma föreskrifter som för inre skyddszon.

g) Vägar och järnvägar

Inre och yttre skyddszon: Förvaring eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får ej förekomma. Spridning av vägsalt skall ske med största aktsamhet och i enlighet med vägverkets regler för drift enligt (5).

Anläggande och ombyggnad av vägar och järnvägar får ej ske utan tillstånd och efterföljande av eventuella föreskrifter (t ex täta vägdiken och dosering av vägen) från miljönämnden.

h) Tåktverksamhet och andra schaktningsarbeten

Inre skyddszon: Befintlig sand- och gruståkt och annan tåktverksamhet får inte ske till lägre nivå än 3 m över högsta naturliga grundvattennivå. Tillfartsvägar skall vara avspärrade. På utbrutna tåkter skall snarast återställas ett skyddande vegetationstäckes. Deponering av främmande massor får ej ske utan tillstånd från miljönämnden. Inga nya tåkttillstånd medges.

Tillfälliga schaktningsarbeten, t ex i samband med vägbyggen, får ej ske utan tillstånd av miljönämnden.

Yttre skyddszon: Gäller samma som för inre skyddszon, dock kan nya täktillstånd ges efter tillstånd och efterföljande av eventuella föreskrifter från miljönämnden.

i) Energianläggningar

Inre och yttre skyddszon: Markvärmeanläggningar (ytjordvärme, bergvärme, grundvattenvärme) får ej anläggas utan tillstånd och efterföljande av eventuella föreskrifter från miljönämnden. Värmelager i grundvatten får ej anläggas.

j) Transport av farligt gods

Inre skyddszon: Transport av farligt gods får ej ske utan tillstånd från miljönämnd. Inträffade olyckor skall omedelbart rapporteras genom alarmering på telefon nr 112.

Yttre skyddszon: Transport av farligt gods bör undvikas. Inträffade olyckor skall omedelbart rapporteras genom alarmering på telefon nr 112.

k) Uppställning och hantering av arbetsfordon

Inre och yttre skyddszon: Uppställning av arbetsfordon vid tillfällig verksamhet ska ske på av Örebro kommuns vattenverk anvisad plats. Uppställning och hantering av arbetsfordon vid permanent verksamhet får ej ske utan anmälan till och efterföljande av eventuella råd från miljönämnden.

Arbetsfordon som används permanent eller som används vid tillfälliga arbeten ska ha drivmedel och oljor enligt bästa miljöval.

Med arbetsfordon avses ej trädgårdsredskap. Med trädgårdsredskap avses ej traktor eller dyligt.

l) Skjutbanor

Inre och yttre skyddszon: Får ej förekomma utan tillstånd och efterföljande av eventuella föreskrifter från miljönämnden.

m) Deponering och spridning av avfall

Inre och yttre skyddszon: Deponering, avstjälpning och spridning av avfall (hushållsavfall, byggavfall, farligt avfall o s v) får ej förekomma.

Kompostering för enskilda hushåll får förekomma.

Anmälan till miljönämnden om att få bedriva verksamhet

Anmälan ska innehålla uppgifter om fastighetens namn och lokalisering, fastighetägarens namn och adress samt en beskrivning av verksamheten och dess miljökonsekvenser (en samlad bedömning av en planerad anläggnings, verksamhets eller åtgärds inverkan på miljön) samt förslag till hur eventuella framtida föroreningar av grundvattnet ska undvikas genom skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått.

Vid väsentlig förändring av verksamheten i en anmälningspliktig verksamhet skall en förnyad anmälan inges.

Tillståndsansökan till miljönämnden om att få bedriva verksamhet

Tillståndsansökan ska innehålla uppgifter om fastighetens namn och lokalisering, fastighetägarens namn och adress samt en beskrivning av verksamheten och dess miljökonsekvenser (en samlad bedömning av en planerad anläggnings, verksamhets eller åtgärds inverkan på miljön) samt förslag till hur framtida föroreningar av grundvattnet ska undvikas genom skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått.

Då tillstånd för en verksamhet beviljats av miljönämnden skall tillståndet förnyas då en väsentlig förändring av verksamheten sker.

Definitioner

Med hantering avses användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden.

Farligt gods och transport av farligt gods definieras enligt Lag (SFS 1982:821) om transport av farligt gods.

Med transport av farligt gods menas förflyttning av farligt gods med transportmedel samt sådan lastning, lossning, förvaring och annan hantering av det farliga godset som utgör ett led i förflyttningen. Som transport anses dock inte förflyttning som sker endast inom ett område där tillverkning, lagring eller förbrukning av farligt gods äger rum.

Farligt avfall definieras enligt Förordning om farligt avfall (SFS 1996:971).

Industriell verksamhet (miljöfarlig verksamhet) definieras som tillverkning, bearbetning, behandling och förvaring av bl a följande verksamheter: livsmedel,

fodervaror, dryckesvaror, textilvaror, beklädnadsvaror, lädervaror, pappersmassa, pappersvaror, kemiska produkter, petroleumprodukter, gummiprodukter, plastvaror, metallvaror, mineraliska ämnen, verkstadsvaror samt tvätteriverksamhet, reparationsverksamhet, fiskodling och kräftdjursodling.

Med för grundvattnet skadliga kemikalier avses ämnen som kan medföra påverkan på grundvattenmagasinet som i sin tur kan medföra fara för människors hälsa och skador på djur, egendom eller i miljön. Häri inbegrips t ex:

- organiska lösningsmedel
- organiska halogenföreningar eller ämnen som kan bilda sådana föreningar i vattenmiljö
- organiska fosforföreningar
- organiska tennföreningar
- ämnen som har cancerogena, mutagena eller teratogena egenskaper i eller genom vattenmiljön
- kvicksilver och dess föreningar
- kadmium eller dess föreningar
- cyanider
- radioaktiva ämnen
- samt övriga hälsofarliga produkter
- mm

Med befintlig verksamhet avses den verksamhet som bedrivs när dessa föreskrifter träder i kraft.

Med miljönämnden avses den kommunala nämnd som ansvarar för miljöfrågor.

Med brunnsområde avses området alldeles intill själva brunnen.

Storleken av inre och yttre skyddszon avgörs av vattnets uppehållstid och skyddszonerna följer vattnets flöde och markens geologi.

Referenser (1-8)

- (1) Vattenlagen SFS 1983:291.
- (2) Lagen om kemiska produkter SFS 1985:426.
- (3) Statens naturvårdsverks kungörelse SNFS 1990:5 MS:25, föreskrifter om skydd mot vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor.
- (4) Hälsoskyddslagen (1982:1080).
- (5) Vägverkets regler för drift ”Drift 94”.
- (6) Statens naturvårdsverks anvisningar för skyltning inom skyddszoner PM nr 830.
- (7) Statens naturvårdsverks kungörelse SNFS 1996:11 MS:94, föreskrifter om skydd för grundvatten mot förorening med vissa ämnen.

- (8) Statens naturvårdsverks författningssamling SNFS 1997:2, föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel.

Bilaga: karta över vattenskyddsområde

Gerd Engman

Ingvar Lundqvist

